

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.ita), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgeșana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credi (Gavoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 80—, pe 1/2 an K 40—

Director și redactor responsabil:

CONSTANȚIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 40 fileri.

Sumarul:

Iarăși banii emigranților. — Situația economică și perspectivele ei în viitor. — *Cronică*: «Societatea industria Ardealului. Curs comercial în Săliște. Curs pentru cotăritori publici. — *Convocare*.

Iarăși banii emigranților.

Sunt câteva săptămâni, decând în articolul nostru «O problemă arzătoare» am dat alarma și am atras atenția celor pe cari îi privește, asupra speculei neomenoase, păgubitoare țării și particularilor, ce se face cu dolarii economiști de conaționali nostri emigrați în America. Am accentuat că interese înalte valutare reclamă remedii și măsuri urgente. Am cerut atunci o întinsă propagandă de luminare a emigranților noștri din America asupra valorii reale a dolarului și organizarea unui serviciu special pentru asemnările de bani din America în patria noastră, fie prin reprezentanța noastră oficială de acolo, fie prin vre-o bancă privată.

Glasul nostru nu a răsunat în pustiu. Guvernul din București, sub îndemnul și a informațiilor și experiențelor proprii, asupra abuzurilor din America, a hotărât nu de mult, delegarea unei misiuni speciale la America, compusă din reprezentanți ai ministerului de finanțe, ai «Băncii Naționale a României» și ai băncii «Albina», misiune chemată a da trimiterilor de bani, resp. schimbului monetei americane, în moneda țării, o îndrumare sănătoasă și conformă intereselor țării. Membrii misiunii sunt deja dezignați. Urmează a se mai înde-

plini unele formalități și misiunea va putea pleca la America pentru a-și începe activitatea, care, în forma, în care este contemplată, promite a fi de cel mai mare folos atât țării, cât și intereselor sutelor de mii de emigranți ai noștri din America.

În legătură cu acțiunea aceasta a guvernului, se ridică o nouă problemă aici la noi acasă. Deodată cu miile de emigranți ai noștri din America reîntorși deja la vetrele lor, au intrat în țară în ultimele luni, considerabile stocuri de monedă americană și bonuri de ale împrumutului american al victoriei. Se face deja o întinsă speculă cu ele în toate părțile țării. Le acaparează oameni străini de interesele noastre, pentru a le exportă, în paguba și detrimentul țării, în străinătate, la Budapesta, Viena, Triest, și chiar Berlin. Și aceas'a atunci, când interesele superioare ale țării, înalte interese valutare, pretind imperios, ca fiecare dollar sau bon american și în general toate valutele să ia drumul Bucureștilor. Se impun măsuri energice pentru curmarea acestui abuz, posibil, în bună parte, și în urma indiferentismului multora din noi și a lipsei noastre de organizație. Cu cât se vor lua mai grabnic aceste măsuri, din partea autorităților noastre, în drept cu atât mai bine.

Dar băncile noastre încă au o datorie de împlinit.

Să împedecă specula străinilor acaparatori cu dolarii și bonurile americane, intervenind însele ca cumpărătoare. Valutele, de tot soiul, acuirate de ele, să le îndrume prin băncile noastre mai mari, spre București la dispoziția

guvernului resp. a Băncii Naționale. Vânzarea valutei la străini pentru export — precum durere, s'a întâmplat zilele trecute chiar la bănci mari a noastre — constituie azi și în situația actuală economică a țării, nu numai un act condamnabil, ci și nepatriotic, de care băncile noastre nu este îngăduit să se facă vinovate. Sacrificii materiale nu se cer băncilor noastre, ci numai puțină înțelegere și interes pentru necesitățile urgente ale țării, care cere dela toți, în măsură a o face, să conlucre, pe toate căile posibile, la îmbunătățirea valutei noastre și prin aceasta la ieftinirea traiului și articolelor de prima necesitate.

Situația economică și perspectivele ei în viitor.

Oricine gândește serios și e în stare să înțeleagă mersul vieții economice, vede în deajuns desorientarea momentană care stăpânește toate clasele sociale din România Nouă. Că un întreprinzător și-a calculat bine mersul întreprinderii sale și și-a asigurat câștigul pentru ziua de mâine, că un om sau o grupare politică și-a spus cuvântul într'o discuție, în care a fost târâtă de strigătele mulțimilor, aceasta nu însemnează că s'a creiat un drum pentru viața noastră întreagă. Sunt mult mai largi problemele, ce ni se pun astăzi, decât sentiințele dispartate și formulele vagi ce s'au dat spre potolirea efemeră a mizeriilor masselor.

Dacă n'ar apăsa pe umerii noștri povara spăimântătoare a sacrificiilor făcute pentru constituirea României Mari, desorientarea nu ne-ar amenința cu un dezastru. Fiecare gospodărie desfășură atâta activitate, câtă e nevoie pentru a satisface propria-i existență. Cu o muncă relativ mică, s'ar putea începe o viață de popor nou născut.

Suntem însă cu toții înlănțuiți și târați într'un astfel de curent produs de forțele existente naționale și internaționale, încât cât mai de grabă suntem fiecare striviți, decât să se poată pune stavilă curentului. Și pentru a trăi se cere atâta muncă cât n'am putea împlini fiecare izolați, oricât de număroși am fi în cuprinsul țării întregi.

Și totuși, noi n'am început încă să muncim. Dacă oamenii politici se străduiesc să împace pentru un moment și să amâne de azi pe mâine izbucnirea luptelor acerbe, dintre diversele clase economice, străduința lor e dintre acelea, care stinge o viață, fără a pune în loc germenul alteia nouă.

Dacă o parte din administrația țării își dă silința să țină în cadrele organizării existente forțele dezordonate ale unui popor, care nu știe pentru ce suferă atât de mult, după o cheltuire de putere neînchipuită și după perspective atât de ademenitoare în focul celor mai mari mizerii, aceste silinți sunt din cele

cari se perd și cu care se scade patrimoniul unui popor.

O singură clasă socială se pare că-și desfășoară la noi toată energia, pe care i-o cer împrejurările momentane, este clasa negustorească. Aceasta trăește, fiindcă muncește. Rezultatul muncii se oglindește în câștigurile, ce rezultă din orice muncă utilă

Dar un popor nu poate trăi cu munca unei clase, care e menită să dispară cea dintâi, când poporul ar merge spre ruină. Activitatea negustorească nu sporește cu nimic o bogăție, care nu-și are isvorul în munca celorlalte clase cu care alcătuește un popor.

Mizeria dăinuește cu toată aparența de prosperitate, pe care o dă acțiunea negustoriei.

Și când deoparte, mizeria stăpânește măsă populației, iar alături se acumulează bogății, carl provin adesea din exploatarea suferințelor și lipsurilor celor mulți, e firească să nască ura de clase. Lupta împotriva speculatorilor, cari cuprind pe mai toți negustorii, este bagheta cu care se mișcă astăzi populațiile înflămânzite din România și din toată Europa. Pedepse severe s'au decretat la noi și pretutindeni împotriva speculatorilor. Presa întreagă menită firește să oglindească pornirile momentane ale masselor, crede că găsește îndreptarea relelor în măsurile contra speculei, pe care le cere tot mai drastice.

Nu este însă aici isvorul mizeriilor de care suferim. Am luat și noi măsuri de înfrânare a speculei, după cum au luat asemenea măsuri și alte țări, odată cu noi, sau după noi. Puterea imitației nu ne înspăimântă; lumea întreagă de ar fi orbită de asemenea măsuri salvatoare, nu trebuie să fim liniștiți. Pe această cale, mergem spre o prăbușire complectă, cu toate legile contra speculii; acestea nu sunt decât paliative, care nu sunt îngăduite oamenilor conștienți, dacă inapoia lor nu se croesc noile cărări, pe care să se desfășure activitatea tuturor claselor economice.

Fără muncă productivă mărită a tuturor nu se va înlătură mizeria. La întrebuițarea tuturor energiilor și în organizarea lor stă tot secretul măririi producției economiei naționale.

Nu vom ști să facem aceasta? vom cădea sub greutatea sarcinelor lăsate de ziua de ieri. Deznodământul va începe print'r'un crach financiar, cum n'a văzut nimeni în trecutul nostru. Odată cu crachul financiar se deslănțue anarhia administrativă și, după ea, descompunerea tuturor instituțiilor trecutului. Să nu ascundem aceasta, toți aceia cari voim să trăim prin noi înșine.

Utilizarea energiilor naționale și asigurarea lor este condiționată de două fapte:

1. Situația reală economică și socială în cuprinsul României Mari; și
2. Cadrul, în care acțiunea internațională a marilor popoare ale lumii ne silește să ne mișcăm.

Aceste două fapte trebuie să le examinăm împreună, în țara noastră nouă. Pornind dela această trebuie

să punem temeliile vieții economice de mâne, prin care să ușurăm greutățile vieții de astăzi.

E nevoie dar, să se sfătuiască dela început toți acei cari înțeleg marile probleme economice care se pun generației noastre, pentruca fiecare să știm ce vrem și încotro mergem. Oricare e dator să provoace și înlesnească această sfătuire a conducătorilor practici ai vieții economice, pentrucă hotărârile lor vor impune în viitor linia de conduită tuturor guvernelor, care vor urmă. Sunt popoare care s'au inspirat secole întregi din astfel de hotărâri, și nu din politica vre-unui partid politic. In astfel de adunări, se plămădește viața unui popor, în care luptele politice sunt numai ornamente trecătoare.

De aceea, convocarea unui congres economic chiar la începutul vieții poporului românesc întregit, este unul din actele care se pot înregistra în istoria unui popor.

(Analele statistice și economice.) Prof. Dr. I. N. Angelescu.

CRONICĂ.

Societatea «Industria Ardealului». La mijlocul lui August a. c. «Banca Românească» și «Banca Agricolă» din București, împreună cu câțiva fruntași din vechiul regat și dela noi, Români și Sași, au lansat un prospect pentru înființarea unei întreprinderi industriale sub firma de sus. Scopul întreprinderii este a sprijini întemeierea și a întemeia însăși tot felul de întreprinderi industriale românești în Ardeal, între cari în prima linie întreprinderi pentru prelucrarea lemnului, fabrici de mobile etc.

Subscripția a avut un succes extraordinar, subscriindu-se în câteva oare Lei 45.000.000.

La 29 August a. c. societatea și-a ținut adunarea generală de constituire sub prezidiul dlui Dr. Jancu Mețianu și în prezența a 64 de acționari.

Membri ai Consiliului de administrațiune au fost numiți din partea fondatorilor dnii: M. Berceanu, D. D. Bragadiru, C. Cociaș, Dr. F. Costinescu, Dr. Czell, Tib. Eremie, Jonel C. Grădișteanu, Ioan Jonică, Dr. Jancu Mețianu, W. Paul, Dr. O. Russu, W. Schreiber, N. Ștefănescu, A. Suru și General Văleanu.

În consiliul de censored adunarea generală a ales pe următorii domni: E. Arghiriade, R. Baiulescu, Manailă, Dr. Schnell, D. Vera, iar censored suplenteți pe dnii Joanițescu, Morărescu, V. Maior și E. Socaciu.

După închiderea adunării generale Consiliul de administrație s'a constituit cum urmează: Dr. Jancu Mețianu, prezident; Jonel C. Grădișteanu, viceprezident; A. Suru, administrator-delegat și locțiitor de director general; Dr. I. Costinescu, administrator-delegat și Ioan Jonică, director tehnic.

Noua societate pornește sub cele mai bune auspicii și compoziția norocoasă a Consiliului de ad-

ministrații și a comitetului executiv al acestuia sunt cele mai sigure garanții a propășirii noiei fondări.

Curs comercial inferior în Săliște. La 1 Octobree a. c. se deschide în frunțașă comună Săliște din jud. Sibiiului un curs comercial inferior, menit a oferii cunoștințele necesare viitorilor mici comercianți. Sunt admiși la acești curs absolvenții a VI clase primare. Inscrierile se fac dela 25—30 Septembrie a. c.

Curs pentru cotăritori publici. La resortul Afacerilor Industriale, Secția V. Direcțiunea Măsurilor și Greutăților, se primesc 15 (cinsprezece) candidați pentru a fi pregătiți și pe urmă împărțiți ca funcționari la oficiile de măsurii și greutăți în Transilvania, Bănat și ținuturile ungurene locuite de Români.

În vederea pregătirii candidaților pentru serviciul verificării măsurilor și greutăților, se va organiza la Sibiu un curs special de (10) zece săptămâni. La acest curs vor fi admiși numai absolvenții școalei înalte de tehnică, sau acei candidați, cari au depus cel puțin examenul de maturitate la o școală reală și cunosc limba românească.

Petițiile provăzute cu documente de studii, de botez și indigenat în original sau copie legalizată, sunt a se adresa Consiliului Dirigent, Resortul Afacerilor Industriale, la Sibiu, până la 15 Septembrie a. c.

Participanții la cursuri vor primi din partea Resortului un ajutor lunar de 800 cor., pentru acoperirea trebuinței de traiu și 150 cor. pentru cheltuielile de călătorie la Sibiu.

După absolvarea cursului și depunerea examenului, candidații vor fi denumiți prin decret în clase de salarizare conform studiilor absolvate și vor fi împărțiți la Oficiile de Măsurii și Greutăți în Transilvania Bănat și ținuturile ungurene.

Convocare.

Incurajați de răsunetul ce l-a avut la toată clasa de mijloc apelul adresat de Reuniunea meseriașilor «Andreiana» din Sebeșul-săsesc, subscrișii ne luăm voie a invita toate Reuniunile meseriașilor din Ardeal, Bănat și părțile ungurene la o ședință consultativă, care se va ține la 14 Septembrie a. c. orele 10 a. m. în Sibiu, în sala festivă a Reuniunii meseriașilor români din Sibiu, strada Bruckenthal Nr. 17.

La această ședință se va discuta chestia ținerei unui congres al tuturor Reuniunilor de meseriași, se va fixa ziua și locul congresului și se va stabili ordinea de zi pentru congres.

Drept aceea rugăm pe Onor. Reuniuni să trimită câte 2—3 delegați la această ședință. De adăpostirea delegaților se va îngriji comitetul Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Delegații sunt rugați ca până Sâmbătă în 13 l. c. să anunțe prin depeșă sosirea lor la Sibiu.

Sibiu, 25 August 1919.

Ioan Băilă m. p.,
preș. Reun. «Andreiana»
din Sebeșul-săsesc.

Victor Tordășianu m. p.,
preș. Reuniunii mes.
din Sibiu.

„ARDELEANA“,
institut de credit și de economii, soc. pe acții în Orăștie.

Concurs.

La institutul nostru află aplicare **doi funcționari**, cu salariu conform referințelor de trai de azi după înțeles.

Reflecții sunt invitați să-și înainteze cererile însoțite de atestate de școală și de serviciu în copie, arătându-și pretențiile de salariu. Vor fi preferați cei cu praxă în afaceri de bancă și de comerț.

Orăștie, 20 August 1919.

2-2

Direcțiunea.

Banca Națională a României.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ

1918		1919	
14 27 Iulie		19 Iulie	26 Iulie
A C T I V			
785.533,099	315.154,980 178.575,450		
161,385	6,389		
115.585,573	291.796,280	1.071.099,859	1.095.193,359
42.304,455	Argint și diverse monede	193,685	190,773
8.042,556	Biletele Băncii Generale Române stampilate de Stat	152.918,160	144.693,801
1.326.755,674	Efecte scontate	107.639,644	108.608,031
8.879,463	{ 22.308,000 Imprumuturi pe efecte publice	53.719,750	55.259,176
11.997,418	{ 53.008,200 Impr. pe ef. publ. în ct. curent	8.042,556	8.042,556
32.645,277	{ 19.996,455 33.009,745 din cari nu s'au ridicat let.	1.592.118,609	1.591.911,178
3.813,181	Imprumul Statului de 15 milioane fără dobândă (1901)	921.827,184	1.229.689,019
6.726,337	Imprumul în cnt.-c. pe bonuri de tezaur aur (1914-1918)	13.420,243	14.841,359
1.110,957	Impr. în Cont-Curent pe bonuri de tezaur aur fără dobândă (1919)	11.997,418	11.997,418
146,056	Casele de împrumut pe gaj agricultorilor și industriașilor	32.645,277	32.645,277
438.474,541	Efectele capitalului social	3.813,181	3.813,181
31.684,347	Efectele fondului de rezervă	6.770,052	6.770,052
93.758,850	Efectele fondului amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprim	1.148,676	1.148,676
2.907.619,169	Imobile	739,991	1.299,282
	Mobilier și mașini de imprimerie	211.106,389	160.804,607
	Cheltuieli de administrațiune	41.500,013	37.920,915
	Conturi curente	47.477,372	75.291,694
	Conturi de valori	4.278.178,059	4.580.120,354
	Conturi diverse		
	P A S I V		
	Capital	12.000,000	12.000,000
	Fond de rezervă	52.491,384	52.491,384
	Fondul amort. imobil., mobil. și mașinilor de imprimerie	7.712,574	7.712,574
	Bilete de bancă în circulațiune	3.193.762,284	3.282.893,872
	Profit și pierdere	8.184,893	8.184,893
	Dobânzi și beneficii diverse	450,121	671,690
	Conturi curente și recepise la vedere	652.403,775	868.568,488
	Conturi diverse	351.173,028	347.597,453
		4.278.178,059	4.580.120,354
	Efecte și alte valori de restituit		
	14/27 Iunie 1918	26 Iulie 1919	
2.052.832,613	208.267,758	187.079,600	3.593.561,381
	1.600.000,000	3.100.000,000	3.598.324,558
	244.564,855	311.244,948	111.933,792
			116.005,756
2.052.832,613			3.705.495,173
			3.714.330,314

Taxa: Seont 5%, Dobânda 6%.

1) Totalurile generale din această situațiune au fost reduse cu valoarea efectelor și a altor valori primite fie în garanție pentru diverse împrumuturi, fie în păstrare provizorie și cari au fost trecute separat.